

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z wniosku M. Ł.
przy uczestnictwie W. Ł.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 lutego 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 21 stycznia 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania wobec wykazania przez skarżącego, że sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ustawodawca zmierza w ten sposób do zagwarantowania, że skarga kasacyjna (nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń) będzie pełnić przypisanie jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo

i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

W skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 21 stycznia 2019 r. r. uczestnik postępowania W. Ł. oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłankach określonych w art. 398⁹ § 1 i 4 k.p.c.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa.

Powyższego wymogu nie spełnił skarżący w odniesieniu do trzech przedstawionych zagadnień prawnych. Zaznaczyć bowiem należy, że dla skutecznego powołania przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. - zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego - konieczne jest nie tylko wyartykułowanie problemu prawnego (zagadnienia prawnego), ale również niezbędne jest wywiedzenie analizy jurydycznej wskazującej na występujące rozbieżności interpretacyjne co do jego rozstrzygnięcia (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 33/18, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ. oraz z dnia

21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ.). Tymczasem skarżący, wskazując na występowanie przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., nie przedstawił możliwych do zastosowania kierunków interpretacyjnych służących rozstrzygnięciu przedstawionego zagadnienia prawnego. Ograniczył się jedynie do wyartykułowania dostrzeganych przez niego problemów interpretacyjnych na tle art. 43 k.r.o. bez jednoczesnego skonfrontowania ich z aktualnym stanem wypowiedzi doktryny i orzecznictwa w tej materii problemowej.

Brak jest także podstaw dla uznania, że w skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wyróżniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Argumentacja przytoczona przez skarżącego nie pozwala na wyprowadzenie wniosku o występowaniu w sprawie przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W swej istocie sprowadza się na do niedopuszczalnej ze względu na brzmienie art. 398³ § 3 k.p.c. próby podważenia ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd drugiej instancji. Zdaniem skarżącego Sąd drugiej instancji błędnie bowiem potraktował jako niesporne kwestię wychowania i zajmowania się dziećmi uczestników przez wnioskodawczynię, samodzielnego prowadzenia przez nią gospodarstwa domowego oraz udzielania przez nią pomocy uczestnikowi w prowadzeniu działalności gospodarczej. Tymczasem w postępowaniu kasacyjnym ze względu na wyżej wymienione uregulowanie zawarte w art. 398³ § 3 k.p.c. niedopuszczalne jest podnoszenie zarzutów naruszenia m.in. art. 230 i 233 § 1 k.p.c. - zawartych w skardze kasacyjnej - do

których nawiązuje uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).